

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ
БАГАТОМОВНОЇ ТА ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ
КОМПЕТЕНЦІЇ
В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ**

23-24 листопада 2023 року

м. Одеса

DOI

Рекомендовано до друку Вченою радою Міжнародного гуманітарного університету (протокол № 4 від 19.12.2023).

Інноваційні підходи до формування багатомовної та полікультурної компетенції в умовах викликів сьогодення: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 23-24 листопада 2023 р., МГУ.
Одеса, МГУ, 2023. 368 с.

До збірника «Інноваційні підходи до формування багатомовної та полікультурної компетенції в умовах викликів сьогодення» увійшли тези доповідей та статті за такими секціями: романо-германська філологія; слов'янська філологія; педагогічні науки; журналістика.

ЗМІСТ

1. СЕКЦІЯ «РОМАНО-ГЕРМАНСЬКА ФІЛОЛОГІЯ»

Анілогова Є. Д., Запорізький національний університет, м. Запоріжжя, 13
Україна.

АНАЛІЗ ТЕКСТУ ЯК ПЕРЕДУМОВА АНАЛІЗУ ДИСКУРСУ.

Бежан О. А., кандидат філологічних наук, доцент кафедри зарубіжної 15
літератури, Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова, м.
Одеса, Україна.

У ПОШУКАХ ВЛАСНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ: РОМАН Ф. РОТА «ЗМОВА
ПРОТИАМЕРИКИ».

Безносюк Ю. П., студент 2 курсу магістратури факультету лінгвістики 19
та перекладу, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.

Науковий керівник: Шкворченко Н.М., доктор філологічних наук,
професор, завідувач кафедри романо-германської філології та методики
викладання іноземних мов, Міжнародний гуманітарний університет, м.
Одеса, Україна.

ВЕРБАЛЬНІ ТА ПАРАВЕРБАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИЧНОЇ
ПРОМОВИ ПОЛІТИКІВ СПОЛУЧЕНОГО КОРОЛІВСТВА ВЕЛИКОЇ
БРИТАНІЇ ТА ПІВНІЧНОЇ ІРЛАНДІЇ: ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ.

Бондарь К. С., доктор філософії, Міжнародний гуманітарний 27
університет, м. Одеса, Україна.

БІЛІНГВІЗМ В МОВЛЕННІ ШОТЛАНДЦІВ.

Варгас С. О., студентка 2 курсу магістратури факультет лінгвістики та 30
перекладу, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.

Науковий керівник: Першина Л. В., кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних
мов, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.

ПСИХОЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ ПЕРЕКЛАДУ ХУДОЖНЬОГО
ТЕКСТУ: ВИВЧЕННЯ «СЯЙВА» СТВЕНА КІНГА.

Васько С. Р., аспірант Київського національного лінгвістичного 36
університету, м. Київ, Україна

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ФРАЗЕОЛОГІЧНОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ
СТІЙКИХ СПОЛУК В АНГЛОСАКСОНСЬКІЙ ТРАДИЦІЇ.

Герасімова І. А., викладач, аспірантка, Київський національний 39
лінгвістичний університет, м. Київ, Україна.

МЕТАПРАГМАТИЧНИЙ ПІДХІД У ДОСЛІДЖЕННІ СИНЕСТЕЗІЙНИХ
МЕТАФОР В ПОЕТИЧНОМУ МОВЛЕННІ ГРЕЦЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ
АВТОРІВ.

Громовенко В. В., доктор філософії, доцент, Міжнародний гуманітарний 41
університет, м. Одеса, Україна.

ТЕМАТИЧНІ ГРУПИ НЕОЛОГІЗМІВ У СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ
ДИСКУРСІ.

Грушецька А. Ю., студентка 2 курсу магістратури факультету лінгвістики та перекладу, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна. 45

Науковий керівник: Шкворченко Н. М., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.

ВЕРБАЛЬНІ ТА ПАРАВЕРБАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИЧНОЇ ПРОМОВИПОЛІТИКІВ США: ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ.

Гусєва А. С., студентка 2 курсу магістратури факультету лінгвістики та перекладу, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна. 52

Науковий керівник: Глушко Т. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри германських та східних мов та перекладу, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.

ОСОБЛИВОСТІ ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕКСТУ БРИТАНСЬКОЇ КАЗКИ.

Дашкова К. В., аспірант кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна. 59

Науковий керівник: Шкворченко Н. М., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.

МЕТОДИКА МОДЕЛЮВАННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНО-СЕМАНТИЧНИХ ПОЛІВ.

Димовська А. К., кандидат філологічних наук, викладач вищої категорії, Комуніальний заклад «Балтський педагогічний фаховий коледж», м. Балта, Україна. 63

ОРІЄНТАЛЬНІ МОТИВИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ КАЗКИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТОЛІТТЯ ЯК ВИЯВ МУЛЬТИКУЛЬТУРНОСТІ ДОБИ РОМАНТИЗМУ

Добров С. А., магістрант факультету лінгвістики та перекладу, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна. 67

Науковий керівник: Першина Л. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.

ПЕРЕКЛАД БЕЗЕКВІВАЛЕНТНОЇ ЛЕКСИКИ В СФЕРІ ТУРИЗМУ.

Житар Олександр, магістр кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна. 73

Науковий керівник: Шкворченко Н. М., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов, завідувач кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.

АНГЛОМОВНИЙ РЕКЛАМНИЙ ДИСКУРС.

- Залевадна В. В.**, студентка 2 курсу магістратури факультету лінгвістики 76
таперекладу Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.
Науковий керівник: Шкворченко Н. М., доктор філологічних наук,
професор, завідувачка кафедри романо-германської філології та методики
викладання іноземних мов, Міжнародний гуманітарний університет, м.
Одеса, Україна.
ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСУ.
НЕ ПОЛЕ ПОЛІТИЧНОЇ МЕТАФОРИ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.
- Кабанцева Н. В.**, кандидат філологічних наук, ст. викладач кафедри 85
романо- германської філології та методики викладання іноземних мов,
Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.
Назаренко О. М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри прикладної
лінгвістики, Національний університет «Одеська юридична академія», м.
Одеса, Україна.
СУБСФЕРА «АНТРОПОМОРФІЗМ» ЯК КОНЦЕПТУАЛЬНЕ ПОЛЕ
ПОЛІТИЧНОЇ МЕТАФОРИ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.
- Кирисюк А. А.**, аспірантка, Київський національний лінгвістичний 90
університет, Київ, Україна.
ЗАСТОСУВАННЯ ТЕОРІЇ ГРАФІВ У РІЗНИХ НАУКАХ.
- Малицька А. Д.**, аспірант кафедри української літератури та 93
компаративістики Одеського національного університету імені І. І.
Мечникова, м. Одеса, Україна.
СПЕЦИФІКА ОБРАЗНО-СИМВОЛІЧНОЇ СИСТЕМИ ЗБІРКИ «ВІЙНА
2022» .
- Міхнєва О. О.**, студентка 6 курсу, 61 групи, факультет Лінгвістики та 96
Перекладу, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.
ГРАМАТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ З АНГЛІЙСЬКОЇ НА
УКРАЇНСЬКУ МОВУ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ДЖЕЙН ОСТІН «ЧУТТЯ
ТАЧУТЛИВІСТЬ»).
- Номеровська А. А.**, студент 2 курсу магістратури факультету лінгвістики 100
таперекладу, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.
Науковий керівник: Зубов М. І., доктор філологічних наук, професор
кафедри германських і східних мов та перекладу., Міжнародний
гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.
ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНА ВАРІАТИВНІСТЬ ПЕРЕКЛАДУ
ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ (НА МАТЕРІАЛІ ПОВІСТІ ГРЕМА ГРІНА
«ДЕСЯТИЙ»).
- Оренчак О. О.** кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо- 106
германської філології та методики викладання іноземних мов, Міжнародний
гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.
КОНЦЕПТОСФЕРА АНГЛІЙСЬКОГО ДЕТЕКТИВНОГО ДИСКУРСУ.

- Осіпенко Ю. Г.**, студентка б1 групи факультету лінгвістики та перекладу, 112
 Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.
Науковий керівник: Фрумкіна А. Л., кандидат філологічних наук, доцент, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.
 ДІАЛЕКТНА ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ У СУЧАСНОМУ СВІТІ: ФАКТОРИ, ТЕНДЕНЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ.
- Перевознюк Марія**, магістр кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна. 120
Науковий керівник: Шкворченко Н. М., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.
 АНГЛОМОВНИЙ ОФІЦІЙНИЙ ДИСКУРС: ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ.
- Подковирофф Нанушка-Софія**, кандидат педагогічних наук, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, м. Одеса, Україна. 122
 ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА ФРАНЦІЇ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ.
- Поліщук М.І.**, аспірант кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна. 134
 ВИДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ІНТЕРНЕТ-РЕКЛАМИ.
- Приходченко О.О.**, кандидат філологічних наук, доцент, Запорізький національний університет, доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування, м. Запоріжжя, Україна. 138
 ЕМОЦІЙНІСТЬ В РОМАНАХ-ТРИЛЕРАХ.
- Приходько Г.І.**, доктор філологічних наук, професор, Запорізький національний університет, професор кафедри англійської філології та лінгводидактики, м. Запоріжжя, Україна. 141
 ОЦІННІ МОВЛЕННСВІ АКТИ.
- Решетник О. А.**, здобувач кафедри германської і фіно-угорської філології Київського національного лінгвістичного університету, м. Київ, Україна. 143
 МЕТОДИКИ АНАЛІЗУ ФРЕЙМОВИХ СТРУКТУР У СУЧАСНИХ ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ.
- Таланова Л. Г.**, кандидат педагогічних наук, професор кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов Міжнародного гуманітарного університету, м. Одеса, Україна. 148
Ковбасюк С.В., студент 2 курсу магістратури факультету лінгвістики та перекладу, Міжнародного гуманітарного університету, м. Одеса, Україна.
 РЕАЛІЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК НОСІЇ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА ЇХНЕ МІСЦЕ В СЛОВНИКУ-МІНІМУМІ.

- Холодов О. Б.**, кандидат філологічних наук, доцент, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, м. Одеса, Україна. 152
ВСЕПОГЛИНАЮЧИЙ ТАНАТОС І МІФОПОЕТИЧНА СИМВОЛІКА ЛІТЕРАТУРНОГО І КІНЕМАТОГРАФІЧНОГО ТЕКСТУ.
- Шарапановська Ю. В.**, аспірантка кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна. 160
ОСОБЛИВОСТІ АКТУАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ PANDEMIC В МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ.
- Шкворченко Н. М.**, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна. 163
ТЕХНОЛОГІЇ КОНСТРУЮВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ У МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ.
- Янко І. Б.**, викладач кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна. 168
ФРАНЦУЗЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ТА ЇХ РОЛЬ У ВИВЧЕННІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ ЯК ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ.
- 2. СЕКЦІЯ «СЛОВ'ЯНСЬКА ФІЛОЛОГІЯ»**
- Віват Г. І.**, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української та іноземної філології, Одеський національний технологічний університет, Одеса, Україна. 173
Філіпенко О. І., кандидат філологічних наук, завідувач кафедри української та іноземної філології Одеський національний технологічний університет, Одеса, Україна.
ПАРЕМІЙНИЙ КОРПУС ЯК ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ.
- Войтенко Л. І.**, доктор філологічних наук, професор, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, Одеса, Україна. 189
АНТОЛОГІЯ ТВОРІВ ПРО ВІЙНУ ЯК КОМУНІКАЦІЯ ПОКОЛІНЬ.
- Годік К. О.**, кандидат філологічних наук, Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка Національної академії наук України, м. Київ, Україна. 197
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЦІЛІСНОГО ОБРАЗУ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В КУЛЬТУРНОМУ ДИСКУРСІ БРАЗИЛІЇ.
- Гусак В. С.**, аспірант, Institute of Lithuanian Languages, Вільнюс, Литва. 200
URBANONYMS AS THE NATION'S GENETIC CODE (ON THE EXAMPLE OF UKRAINIAN AND LITHUANIAN URBANONYMS).

Коробкова Н. К., доцент кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна. 205

ІЛЮСТРАЦІЯ ЯК СКЛАДНИК ІНТЕРМЕДІАЛЬНОГО ПОЛІЛОГУ (АНГЛІЙСЬКОМОВНИЙ ПЕРЕКЛАД ПОЕМИ «КАТЕРИНА» Т. ШЕВЧЕНКА КРИЗЬ ВІЗУАЛЬНУ ОПТИКУ НІКА ТОЛМАЧОВА).

Скиба П. А., здобувачка другого (магістерського) рівня освіти, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. 208

Науковий керівник: Малиновський А. Т., професор кафедри української літератури та компаративістики.

ПОЕМА «КОЛИМСЬКІ ДІВЧАТКА» ДМИТРА ШУПРИ У КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОГО ШІСТЕДИСЯТНИЦТВА.

Черкас О. О., аспірант кафедри теорії і практики перекладу з англійської мови, Київський національний лінгвістичний університет, м. Київ, Україна. 212

ПОНЯТТЄВА ПАРАДИГМА МОЛОДІЖНОГО СОЦІОЛЕКТУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.

3. СЕКЦІЯ «ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ»

Адамова Г. В., декан факультету лінгвістики та перекладу, Міжнародний гуманітарний університет, Одеса, Україна. 216

ТЕКСТОТВІРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ФІЛОЛОГА У ПИСЬМОВОМУ ПЕРЕКЛАДІ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ПРЕДМЕТ ЗАРУБІЖНИХ ЛІНГВОДИДАКТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Андрейкова І.Б., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов, Державний університет «Одеська політехніка», м. Одеса, Україна. 220

Картель Т.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов, Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна.

ПРІОРИТЕТИ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ ЗДОБУВАЧАМ ТЕХНІЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.

Антоняк С. Б., студентка 2 курсу, кафедра початкової та дошкільної освіти, Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, Україна. 224

Галюка О. С., доктор філософії, асистент, кафедра початкової та дошкільної освіти Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, Україна.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРІЇ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ.

Бобрішов Т. М., студент 2 курсу магістратури факультету лінгвістики та перекладу, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна. 227

Науковий керівник: Фрумкіна А.Л., к. філол. н., доцент, завідувач кафедри германських і східних мов та перекладу, Міжнародний гуманітарний університет, Одеса, Україна.

ІННОВАЦІЙНІ ІДЕЇ ТА ПІДХОДИ ДО ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ І ПРОФЕСІЙНИМ ДИСЦИПЛІНАМ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.

Бойчев І. І., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичного та образотворчого мистецтва Ізмаїльський державний гуманітарний університет, м. Ізмаїл, Україна. 232

Цокур О. С., професор кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов, доктор педагогічних наук, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.

МІСЦЕ І РОЛЬ СУБ'ЄКТИВНИХ ЧИННИКІВ ІННОВАЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.

Барнавецва К.Є., студентка 2 курсу магістратури факультету лінгвістики та перекладу, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна. 236

Науковий керівник: Глушко Т.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри германських та східних мов та перекладу.

КЕЙС-МЕТОД У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ГОВОРІННІ СТУДЕНТІВ МОЛОДШИХ КУРСІВ ФАКУЛЬТЕТІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ.

Жура К. В., студентка 2-го курсу магістратури факультету лінгвістики та перекладу Міжнародного гуманітарного університету, м. Одеса, Україна. 240

Науковий керівник: Першина Л.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.

КОМІКС ЯК ІНСТРУМЕНТ НАВЧАННЯ ПІЗНАННЯ ДІЙСНОСТІ.

Заплітний В. І., студент 2 курсу магістратури факультету лінгвістики та перекладу, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна. 249

Науковий керівник: Фрумкіна А. Л., кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри германських і східних мов та перекладу.

CLIL ЯК МЕТОД РОЗВИТКУ МОВЛЕННСВОЇ ТА ПРЕДМЕТНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ.

Запорожан М. Д., студентка 2 курсу магістратури факультету лінгвістики та перекладу, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна. 254

Науковий керівник: Бардіна Н. В., доктор філологічних наук, професор кафедри іноземних мов професійного спілкування, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.

ЛІНГВОФІЛОСОФІЯ Л. ВІТГЕНШТАЙНА ЯК ТЕОРЕТИЧНА ОСНОВА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДОРОСЛИМ.

Златовласова О. В., студентка 2 курсу магістратури факультету лінгвістики та перекладу, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна. 259

Науковий керівник: Бардіна Н. В., доктор філологічних наук, професор кафедри іноземних мов професійного спілкування, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.

СЕМАНТИЧНА СПЕЦИФІКА КИТАЙСЬКОГО КОНЦЕПТУ “РОДИНА” В СИСТЕМІ МОВИ.

- Кравченко Д. С.**, студентка 2 курсу магістратури факультету лінгвістики та перекладу, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна. 270
Науковий керівник: Бардіна Н. В., доктор філологічних наук, професор кафедри іноземних мов професійного спілкування, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.
 КОНТРАСТИВНА РИТОРИКА У НАВЧАННІ УСНОГО ІНОЗЕМНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ МОЛОДШИХ КЛАСІВ.
- Іваненко І.**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри мовної підготовки Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна. 277
 ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТІВ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ ПРИХОВАНИХ ПРОБЛЕМ В ОПАНУВАННІ МОВИ.
- Московчук Н. М.**, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри психології, педагогіки та лінгводидактики, Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку, м. Одеса, Україна. 280
 СТВОРЕННЯ КОРИСТУВАЦЬКОГО МЕДІАКОНТЕНТУ ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.
- Нагаєв В. М.**, доктор педагогічних наук, професор, Державний біотехнологічний університет, Україна. 288
 ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.
- Смирнова А. К.**, студентка 2 курсу магістратури факультету лінгвістики та перекладу Міжнародного гуманітарного університету. 289
Першина Л. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов,
Рожелюк І. Я., кандидат педагогічних наук, доцент, старший викладач кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.
 ФОРМУВАННЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ.
- Строй Анастасія**, магістрантка ПСО-22, КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», м. Одеса, Україна. 296
Науковий керівник: Кузнєцова О. В., кандидат психологічних наук, доцент, КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради».
 ЗМІНА ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У БАЗОВІЙ ШКОЛІ В УМОВАХ ВІЙНИ.
- Тесля О.Г.**, студентка 33 групи факультету перекладу та лінгвістики, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна. 300
Науковий керівник: Цокур О. С., професор кафедри романо-германської філології та методики викладання іноземних мов, доктор педагогічних наук, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.
 НОВАТОРСЬКІ ПЕДАГОГІЧНІ ІДЕЇ Ж.-О. ДЕКРОЛІ ТА ДОЦІЛЬНІСТЬ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ «НОВА

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА».

Ткач Л. Т., доктор педагогіки, доцент, Комратський державний університет, 304
м.Комрат, Республіка Молдова.

Левінтій Г.Г., викладач, Комратський державний університет, м. Комрат,
Республіка Молдова.

СТАНОВЛЕННЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В УМОВАХ ПРОЦЕСУ
ПІДГОТОВКИ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Урсу М., студентка 33 групи факультету лінгвістики та перекладу, 309
Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.

Науковий керівник: Цокур О. С., професор кафедри романо-германської філології
та методики викладання іноземних мов, доктор педагогічних наук, Міжнародний
гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.

ЗНАЧУЩІСТЬ ДОСВІДУ ШКОЛИ «САММЕРХІЛЛ» ОЛЕКСАНДРА НІЛЛА
ДЛЯ ГУМАНІЗАЦІЇ ВІДНОСИН ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ З УЧНЯМИ.

Устіменко К. О., студентка 2 курсу магістратури, факультет лінгвістики та 312
перекладу, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.

Науковий керівник: Перишина Л. В., кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри романо-германської філології та методики викладання
іноземних мов, Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна.

ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ
ПЕРЕКЛАДАЧІВ У СФЕРІ ІТ ТЕХНОЛОГІЙ.

Anna Klim-Klimaszewska, prof. ucz. dr hab, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny 318
w Siedlcach, Polska Instytut Pedagogiki.

KSZTAŁCENIE DOROSŁYCH W POLSCE W KONTEKŚCIE PRZEMIAN.

Ianioglo M. A., doctor, conferențiar universitar Universitatea de Stat din Conrat 322
Republica Moldova.

COMPETENȚA INTERCULTURALĂ – VALOARE DE TOP A COMUNICĂRII ÎN
MEDIUL MULTIETNIC.

Stepaniuk Joanna, doktor nauk społecznych, Państwowa Uczelnia im. Stefana 329
Batorego w Skierniewicach, Uniwersytet Warszawski POLSKA, Stefan Batory State
University in Skierniewice, University of Warsaw POLAND.

METODA PROJEKTU EDUKACYJNEGO JAKO INNOWACYJNA STRATEGIA
DYDAKTYCZNA W UCZENIU STUDENTÓW EDUKACJI
MIĘDZYKULTUROWEJ.

4. СЕКЦІЯ «ЖУРНАЛІСТИКА»

Бардіна Н. В., доктор філологічних наук, професор, Міжнародний 337
гуманітарний університет м. Одеса, Україна

ПОЛІКОДОВІ ЗАСОБИ ВПЛИВУ В ІНТЕРНЕТ-ВИДАННІ “THE GUARDIAN”.

Литовська О. В., Харківський національний медичний університет, м. Харків, 341
Україна.

РЕАКТУАЛІЗАЦІЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ У СУЧАСНОМУ МЕДІАПРОСТОРИ.

Пархітько О. В., кандидат філологічних наук, доцент МГУ, факультет лінгвістикита перекладу, м. Одеса, Україна.

Данилов В. Ю., викладач, МГУ, факультет лінгвістики та перекладу, м. Одеса, Україна.

ОСОБЛИВОСТІ ВИСВІТЛЕННЯ ВІЙНИ В УКРАЇНІ У ПРОРОСІЙСЬКОМУ КІНЕМАТОГРАФІ.

Стеблина Н. О., професор, доктор політичних наук, Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця, Україна. 348

ДОТРИМАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ СТАНДАРТІВ ПОПУЛЯРНИМИ ТЕЛЕГРАМ-КАНАЛАМИ ОДЕСИ.

5. СЕКЦІЯ «СОЦІОКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ КОМУНІКАЦІЇ»

Біда О. А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти, 352

Орос І. І., доктор філософії, доцент, президент, професор кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти,

Чичук А. П., доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти, Закарпатський угорський інституту ім. Ференца Ракоці II, м. Берегово, Україна.

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ УЧИТЕЛІВ У МІЖКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ ЗАКАРПАТТЯ.

Букач М. М., доктор педагогічних наук, професор, кафедра філософії освіти, «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», м. Одеса, Україна. 357

ЦІННІСНЕ СТАНОВЛЕННЯ ЯК ШЛЯХ ДО НАЦІОНАЛЬНОГО ЄДНАННЯ.

Семенова А. В., доктор педагогічних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу організації наукової роботи Одеського державного університету внутрішніх справ, м. Одеса, Україна. 362

ЛЮДИНОМІРНІСТЬ ЯКОСТІ ОСВІТИ: ЦІННІСНІ АСПЕКТИ МЕТОДОЛОГІЇ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ.

Семенова А. В.,
доктор педагогічних наук, професор,
провідний науковий співробітник
відділу організації наукової роботи
Одеського державного університету внутрішніх справ.

ЛЮДИНОМІРНІСТЬ ЯКОСТІ ОСВІТИ: ЦІННІСНІ АСПЕКТИ МЕТОДОЛОГІЇ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ

Анотація. Розкрито сутність людиномірності якості освіти крізь призму ціннісних аспектів методології постнекласичного наукового пізнання, що об'єднує когнітивний, афективний та конативний виміри особистості. Загальнолюдські цінності розглянуто з позицій ціннісно-орієнтованого цілісного підходу до навчання, що забезпечує сенс життя і діяльність людини, фіксується в історично конкретних формах культури і теоретично обґрунтовує важливість проблеми виміру якості вищої освіти з позицій людиномірності.

Ключові слова: людиномірність, якість освіти, Українська Хартія Вільної людини, теорії навчання.

Науково-історичний аналіз тривалості війн в історії людства доводить, що у більшості прикладів якщо війна триває більше року, то існує велика ймовірність того, що вона буде тривати ще від 5 до 10 років.

Культура існує об'єктивно і вона диктує свої наративи. Культура – інструмент керування поведінкою спільнот І для того щоб працювати у полікультурному середовищі (у полікультурній команді), для співпраці треба ураховувати культурний рівень, культурні особливості і суб'єктність інших і поступатися (толерувати) власними культурними амбіціями.

З таких позицій помилковим буде самопереконавання, що «я можу думати як «погані українці» або «добрі росіяни». Адже полікультура – це спочатку «занурення в реальність», і надалі її «**модифікація із середини**». Оскільки ефективна стратегія вектору «зміцнення» чи «розвалу» середовища визначається кінцевим бенефіціаром – «вигодоутримувачем», і тут треба «рахувати вкладені гроші», а це у свою чергу, позначається на економіці країни, а не тільки «спирається в помсту» чи пристосування.

Відтак, в умовах сьогодення доречно згадати *три* тези Української Хартії Вільної Людини [10], які стали її «наріжними каміннями: ми самі несемо відповідальність за себе і не можемо нікому її передати; мораль і духовні цінності потрібні сьогодні, і їх не можна відкладати на завтра; ми будемо світ згідно з нашою уявою, а тому від її масштабу, глибини і творчого хисту залежить наше майбутнє» [2]. Також в умовах війни України ще більшої ваги та значимості набуває питання суверенітету, територіальної цілісності нашої держави та забезпечення національної безпеки і захист її державних кордонів як у воєнний, так і в повоєнний час після нашої перемоги.

Саме у такому контексті особливої значущості набувають питання конкретизації **аксіологічно-націєтворчого** змісту і розробки методології наукового пізнання, підготовки компетентних і конкурентоспроможних фахівців для України [11]. Оскільки якраз від реалізації мудрої науково-політично виваженої відомчої освітньої політики залежить ступінь їх духовно-моральна й патріотична вихованість, здатність до продуктивного служіння Батьківщині, життєтворчості та самореалізації в суспільстві XXI століття.

Духовний стрижень традиції *для нашого суспільства, і водночас поштовх до об'єднання всіх людей, які хочуть доброго і гідного життя в Україні і навколо неї* – українська національна ідея, що постає як провідна ідеологічна домінанта державотворення [9]. Провідною вона є і в системі освіти загалом, і в професійній підготовці наукових кадрів – зокрема. Оскільки роль освіти в Україні полягає наразі й в створенні умов для безпечного середовища життєдіяльності, як основи безпеки на території України, а також сучасної системи внутрішньої безпеки, як чинника протидії російській агресії.

Сутність феномену людиномірності науки, також як і процесуальний аспект у розумінні наукової об'єктивності, полягає у знятті протистояння класичного віддзеркалення буття у свідомості та некласичного його конструювання: взаємодія того, хто пізнає і того, що пізнається та оцінюється в перспективі постнекласичної парадигми. **Людиномірність наукового пізнання** відображає його неподоланну суб'єктивність, яка не тотожна суб'єктивності як характеристики, що протистоїть науковому ідеалу об'єктивної істини, але акцентує увагу на тому, що наукове пізнання завжди здійснюється у конкретній перспективі та з певної точки зору [7].

Наука класичної епохи претендувала на пізнання *sub specie aeternitatis Dei* (лат.) Зауважимо, що вислів «з погляду вічності» взято з твору філософа Бенедикта Спінози (1632–1677) «Етика». Сучасне трактування виразу «*sub specie aeternitatis*» частково збігаються з Еклезіастом: «*Марно́та усе! Яка ко́ристь лю́дині в усім її́ тру́ді, який вона робить під сонцем? Немає нічого новóго під сонцем! Поколі́ння відхо́дить, й поколі́ння приходить, а земля вікові́чно стоїть! І со́нечко схóдить, і сонце заходить, і поспішає до місця свого, де схóдить воно*» (Книга Екклесіяста, гл.1) [4]. Усвідомлення недосяжності і небажаності такої позиції, принаймні у сфері суто наукового пізнання, призвело до становлення некласичної парадигми з її поглядом *ex nihilo nihil fit* (лат.) «*Ніяка річ не виникає з нічого божественним чином*» – положення епікурейської філософії Лукреція (99–55 до Р. Х.) «Про природу речей», (гл. I, 251). [6]. Так, де-факто було викреслено запитання про істину та об'єктивну реальність з основної тематики філософських досліджень наукового пізнання, що звело об'єктивність виключно до інтерсуб'єктивності.

В останнє десятиліття ХХ століття – на початку ХХІ століття, тема людиномірності, разом з розвитком досліджень найрізноманітнішої спрямованості в руслі методології постнекласичної науки, почала привертати до себе ще більш пильної уваги. Стало зрозумілим, що справа визначення цього поняття та з'ясування його важливості в науці, співвіднесення з ідеалами наукової раціональності далеко не так однозначна, як це здавалося кількома десятиліттями раніше. З іншого боку, тема людиномірності трактувалася як «симптомом *кризи науки*» [8]; що виникнула на межі можливостей об'єктивованого знання та засвідчила появу або зростаючий вплив інших, альтернативних щодо істини регулятивів пізнання взагалі та наукового знання зокрема, – стверджуючи, наприклад, залежність суджень про істину та оману, життя та небуття від прагматичного інтересу дослідника.

Так, американський педагог, фахівець з освіти дорослих Джек Мезіров *Jack Mezirow* (1923–2014) [12] у 1991 році набув популярності розробкою концепції *Перетворюючого Научіння* (*Transformative Learning – TL*) – теорії в педагогіці, яка розглядає процес «перспективної трансформації» особистості в трьох вимірах: *психологічному* (зміни у розумінні себе), *ціннісному* (перегляд системи переконань) та *поведінковому* (зміни у стилі життя); *TL* – це розширення свідомості через трансформацію базової картини світу та характеристик власної індивідуальності; перетворююче навчання полегшується свідомо керованими процесами, такими як одержання доступу до символічного змісту підсвідомості та критичний аналіз прихованих у ній передумов. Учні, щоб змінити «схеми значень» власного досвіду (вірування, відношення та емоційні реакції), «мають поринути у *критичну рефлексію* свого досвіду, яка у свою чергу призводить до перспективної трансформації». Така трансформація призводить до перетворюючого навчіння і, як правило, відбувається не систематично. Вона починається з «дезорієнтуючої дилеми», що актуалізується життєвою кризою або серйозними змінами у житті – хоча також може бути спричинена змінами, що накопичуються з часом у «схемі значень». Менш драматичні ситуації критичної рефлексії власного досвіду учня, які також сприятимуть трансформації, може створювати вчитель. Важливий компонент перетворюючого навчіння для людини – зміна її системи поглядів у вигляді критичного переосмислення переконань, а також свідомим створенням та втіленням планів, що мають призвести до нових способів усвідомленості власного світу буття. На думку Дж. Мезірова цей процес є *виключно фундаментально раціональним та аналітичним*.

З такої точки зору, визначальна умова людського буття полягає в тому, що людина має осмислювати значення власного досвіду: «Декому достатньо будь-якого некритичного сприйняття пояснення авторитетної постаті. Але в

суспільстві особистість має вчитися створювати власні інтерпретації, а не діяти для реалізації цілей, вірувань, суджень та почуттів інших. Полегшення такого розуміння є фундаментальною метою освіти» [13]. Дж. Мезіров протягом двох десятиліть розробляв теорію *TL*, яка згодом перетворилася у комплексний опис того, як учні мають інтерпретувати, перевіряти й переосмислювати значення свого досвіду. Але пізніше, за словами самого Дж. Мезірова (2012), вчений пояснював: в *TL* трансформується те, що сам вчений називав системою *відліку* або *перспективою значення*, «структура припущень і очікувань, через які людина фільтрує *чуттєві* враження. Ця система об'єднує *когнітивний*, *афективний* та *конативний* виміри, вибірково формує та розмежовує сприйняття, пізнання, почуття та диспозицію, налаштовуючи наміри особистості, її очікування та цілі [13]. *Конативний* – (від лат. conatus – *спроба, зусилля, прагнення*) – поняття, що відноситься до інтрапсихічних (мотиваційних і вольових) та інтерпсихічних процесів регуляції поведінки. Наприклад, синонімом поведінковому компоненту ставлень вчені називають «*К.*»; регулятивну функцію знакових повідомлень також називають «*К.*». Цей термін утворює тріаду разом з термінами «когнітивний» і «афективний». Зрідка використовується також іменник «конація» [1].

Теорія *TL* є типом навчання, у якому індивідуальне і соціальне перетинаються. Відтак, теорія *TL* не є тільки індивідуалістичною теорією, оскільки Дж. Мезіров робить акцент на інтерсуб'єктивному навчанні через усвідомлення і зміну *дискурсу*. «Розширюючи поточні перспективи, *TL* допомагає жити з невизначеністю та багатозначністю, а також сприяє розвитку демократичної культури навчання». У контексті трансформації людиномірних сенсів Дж. Мезіров конкретизує *три способи інтерпретації досвіду* особистості через рефлексію: 1. *Змістовна рефлексія* – дослідження змісту. «Що я зробив, що це привело до такого результату?»; 2. *Процесуальна рефлексія* містить перевірку стратегій рішення проблем, які використані в аудиторії. «Чи розумію я потреби своїх студентів?»; 3. *Рефлексія передумов* – питання про саму проблему. «Чому я відчуваю відповідальність за цю ситуацію?»

Спираючись на трактування поняття *дискурсу* Ю. Габермаса, як центрального в теорії Дж. Мезірова, стає очевидним, що теорії *TL* бракує такого типу діалогу, який сприяв би *трансформації перспективи в морально-культурно-етичному зростанні* особистісної сфери. Поділяючи думку В. Зінченка, яку автор сформулював у 1995 році, можемо і зараз стверджувати, що ми повільно, навіть може дуже повільно, рухались до висновків про те, що більшість інноваційних або альтернативних освітніх систем зі всього розмаїття атрибутів душі обирають *пізнання*, до того ж не у всій повноті цього поняття, а в його «діяльнісно-знаннєвій» формі. Звісно, що ця форма ніколи не може бути

«суто культурою», оскільки з освітньої системи не можливо виключити *душу і особистість учителя*. Мова йдеться, звісно, про *домінанту*. Так само не можливо виключити з освітньої системи *душу і особистість учнів*. «Наука і освіта, філософія і релігія не мають монополії на вивчення природи Духа. Інша справа, що у *теології* є величезний досвід щодо пізнання Духу і сучасній науці варто було б це визнати!». Зараз з'явилась реальна усвідомлена необхідність переорієнтації на людиномірну освіту, яка обумовлює не глибини, а духовні вершини особистості. Адже рух до них «з низу» тільки зі сторони предметної діяльності або фрейдівського «Воно», якою б не була важливою їх роль у розвитку людини, не тільки марний, але й небезпечний. Такий рух невідворотне призведе до «людини-машини», не тільки штучного інтелекту, як останньої інстанції щодо прийняття остаточних рішень про долю людини, але й до «штучної інтелігенції». У цих поглядах, звісно, не має нічого ново. Таку ситуацію передбачали і описували багато мислителів минулого. Але *пам'ять людства короткотривала, тому доводиться нагадувати...*» - писав В. П. Зинченко в роботі «Афект та інтелект в освіті». Наразі по всьому світу відкриваються інститути розвитку теорії Дж. Мезірова, тренінгові центри для розвитку цифрових компетентностей, але жоден з них не розглядає філософсько-методологічних аспектів практичних вимірів якості освіти у природно-цілісному людиновимірному сенсі у постнекласичну сучасну епоху цифрових трансформацій. Хоча «у професійних видах діяльності, які безпосередньо стосуються людини, є два рівнозначні суб'єкти за змістовною сутністю – Людина і Людина. Вони мають створювати один одному відчуття Спокою, Рівноваги, Благополуччя і Щастя... Ці життєдайні начала і кінцеві результати людського життя перебувають у руках учителя. Викладач – тренер, як педагог – майстер навчає ненав'язливо, нетенденційно, мимовільно. Навчає своєю Поведінкою, своїм Статусом, своїми Знаннями, своєю Людністю, своєю Свободою, своєю Любов'ю, своїм Щастям, своїм Талантом» – писав І. Зязюн [3]. Ключовою ідеєю педагогічної майстерності, є те що серед всього іншого система підготовки педагогічних кадрів є «виключно опочуттєвленою діяльністю планування майбутнього світу людства» цілісно поєднуючи три нерозривні компоненти людиномірності – *«афект, інтелект і волю»* у їх цілісній єдності: **когнітивному, емоційному і конативному**. Ми поділяємо позицію науковців про те, що загалом сучасними пріоритетними напрямками державної освітньої політики України має бути: *орієнтація на особистість та збереження і трансляція молодим поколінням національних і загальнолюдських цінностей*; створення рівних можливостей у здобутті освіти; постійне *підвищення якості* освіти, оновлення змісту та форм організації освітнього процесу; запровадження відповідних *інновацій* та інформаційних технологій;

підвищення соціального статусу і професіоналізму працівників освіти, посилення їх державної і суспільної підтримки; розвиток освіти, як відкритої державно-суспільної системи; інтеграція вітчизняної вищої освіти до європейського та світового освітніх просторів [5]. Інтерпретація загальнолюдських цінностей як ціннісно-орієнтованого цілісного підходу до навчання, що забезпечує сенс життя і діяльність людини, фіксується в історично конкретних формах культури і теоретично обґрунтовує важливість проблеми виміру якості вищої освіти з позицій людиномірності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Великий психологічний словник. – М.: Прайм-ЄВРОЗНАК. Під ред. Б. Р. Мещерякова, акад. В. П. Зінченка. 2003. Режим доступу : http://library.nuft.edu.ua/ebook/file/Zinchenko_V_Bolshoyi_Psihologicheskiy.a6.pdf
2. Зайцев Ю. Д. УКРАЇНЬСЬКА ХАРТІЯ ВІЛЬНОЇ ЛЮДИНИ [Електронний ресурс] Енциклопедія історії України: Україна –Українці. Кн. 2 / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. К.: В-во «Наукова думка», 2019. – 842 с. URL: http://www.history.org.ua/?termin=ukrajinska_khartija_vilnoji_ljudyny (дата звернення: 21.10.2023).
3. Зязюн І. А. Педагогіка добра: ідеали і реалії : наук. метод. посіб. К.: МАУП, 2000. 312 с. Режим доступу: https://www.pedagogic-master.com.ua/public/Pedagogika_dobra.pdf
4. Книга Еклезіястова, або Проповідник [Електронний ресурс] / пер. Івана Огієнка. Режим доступу : [https://uk.wikisource.org/wiki/Біблія_\(Огієнко\)](https://uk.wikisource.org/wiki/Біблія_(Огієнко))
5. Коломієць Л. В., Семенова А. В. Дистанційне навчання та якість освіти: парадигмальна криза людиноцентризму освітньої політики або про роль особистості педагога. *Вища школа : наково-практичне видання*. 2020. № 11-12 (196). С. 7–29. Режим доступу до ресурсу: https://www.pedagogic-master.com.ua/public/sbornik_2020_11_12.pdf
6. Лукрецій. О природе вещей. Том 1. (ред. Ф.А. Петровский, 1946). / Тит Лукреций Кар.. 1946. 452 с. Режим доступу : https://platon.net/load/knigi_po_filosofii/istorija_antichnaja_lukrecij_o_prirode_veshhej_tom_1_read_fa_petrovskij/7-1-0-263
7. Параметри якості вищої освіти офіцерів Національної поліції за умов імперативу людиномірних сенсів (теорія і практика). Монографія. М. О. Семенишин, А. В. Семенова, І. В. Клименко та ін. *Одеса: Видавництво «Юридика»* 2023. 440 с.
8. Попович М. В. Бути людиною. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2013. С. 7.
9. Порадник для професійного педагогічного та наукового зростання освітян: Науково-методичний посібник. За ред. Петровського О. М., Трубавіної І. М. Харків, 2023. 302 с. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.8222080>
10. Українська хартія вільної людини. Ініціативна група «Першого грудня». [Електронний ресурс]. URL: <http://1-12.org.ua/ukrajinska-khartija-vilnoji-liudyny> (дата звернення: 21.10.2023).
11. Bondarenko, V. & Semenova, A. Targets of strategic development of educational policy of Ukraine under integration into the European educational area: social and personal

dimensions of cultural and historical integrity. *Education: Modern Discourses*, 2020. 3, 13-26. DOI: <https://doi.org/10.37472/2617-3107-2020-3-02>.

12. Mezirow, J. Learning to think like an adult: Core concepts of transformation theory. In E. W. Taylor & P. Cranton (Eds.), *The handbook of transformative learning: Theory, research, and practice* (pp. 73–95). San Francisco: Jossey-Bass. 2012. p. 82.

13. Mezirow, J. Transformative Learning: Theory to Practice. *New Directions for Adult and Continuing Education*. 1997. p. 74.